

spracovaná od roku 1861—1930 v diele: Szladits-Ujlaki, Hetven év magánjogi irodalma, Budapešť, 1930. Po tejto stránke je táto práca vhodným doplnkom nášho komentára a neškodilo by na ňu poukázať. Maďarčinu ovládajúci slovenskí právnici túto príručku málo poznajú. Srovnanie písaného práva českého s namnoho vágnými zásadami slovenského obyčajového práva je dosť obtiažne. Hlavne prax to musí pociťovať, ktorá potom rada vkladá obsah oných právnych noriem i do slovenského práva. V III. diele tohto komentára nenachodíme poklesku proti tu zachovať sa majúcej opatrnosti. Len jedno miesto je spomenúť: u §u 726 stručne sa odkazuje na to, že slovenské právo je shodné. Zatiaľ posledná veta zmieneného paragrafu na Slovensku a Podk. Rusi neplatí. —

Pre slovenskú právnu prax je tento komentár veľmi vítanou príručkou, jeho použiteľnosť je maximálna, práve pre dôkladné srovnanie obojeho práva. Tiež veľmi uľahčí prechod k budúcemu jednotnému čl. právu. V tom ohľade je to dielo slovenskej a podkarpatoruskej právnickej verejnosti o mnoho potrebnším a cennejším ako právnickým kruhom českým.

Štefan L u b y.

Univ. prof. Dr. J a r o m í r S e d l á č e k: **Hospodárství a nový občanský zákoník.** Sbíрка přednášek pořádaných Českou společností národohospodářskou v období 1936-7, str. 19, Praha, 1937.

Přednáška prof. Sedláčka obsahuje mnohé tak výstižné postřehy, že jest i pro právní praxi důležité, aspoň na některé upozorniti. Prof. Sedláček uvádí, že právo rodinné liší se v obou polovicích státu nejvíce z celého obč. práva; předpisy v rodinném právu jsou nyní tak nejasné, že můžeme mluvit o nejistotě právní, čímž krize rodiny je vydatně podporována; avšak projekt rodinného práva, vypracovaný komisí ministerstva spravedlnosti ie toho rázu, že je lépe, nestane-li se tak zákonem a nebyl-li vůbec předložen parlamentu. Vládní návrh obč. zákona nemá oné vznosné filosofické stavby jako obč. zákoník z r. 1811, nýbrž je to střízlivá stavba dvacátého století, údobí jakési rozpačitosti a nerozhodnosti; též členové komise nevycházeli z jednotného hlediska na právo (str. 5). Prof. Sedláček správně uvádí, že nejdůležitějším ustanovením v majetkovém právu je ustanovení o věci — statek v hospodářství; proto rozebírá pojem vlastnictví, rozdíl mezi věcmi movitými a nemovitými a upozorňuje na opominutí nové stylisace § 297 obč. z. (věci uzemněné, vestavěné; přinýtované, přišité), z níž vzniká pochybnost, zda se

stává něco součástí nemovitosti, což jest důležité zvláště při strojích (str. 8). Velmi zajímavý jest poukaz na právo stavby, která novou úpravou získává co jí nejvíce dosud chybělo — úvěruschopnost. Zástavní právo spolu s knihovním právem charakterisuje prof. Sedláček jako jasné a dosti pružné, takže realitní úvěr je na bezpečnější základně než jinde (str. 10). Z práva obligačního poukazuje prof. Sedláček zejména na novou úpravu poměru pracovního, smlouvy zprostředkovatelské, otázky peněz, splacení zápůjčky, smlouvy směnné, ručení. V závěru upozorňuje prof. Sedláček na to, že komise při konečné redakci na jeho návrh zařadila ustanovení o cenných papírech majiteli svědčících, čímž dostalo se právní úpravy velmi důležité kategorii. — Je vskutku umění stručně a jasně tolik zajímavého zachytiti v jediné přednášce, je to umění, které vyplývá nejen z dokonalého ovládnutí celé obsáhlé a složité materie obč. práva, ale hlavně též ze znalosti skutečného života a jeho potřeb. A právě takových studií náš nový občanský zákoník potřebuje co nejvíce.

Koblížek.

Dr. Bohumil N ý d l: **Kompensace v československém civilním právu procesním** (se zřetelem k právu říšskoněmeckému), procesuální studie, Knihovna sborníku věd právních a státních, 1937.

Na tomto místě omezují se pouze na stručný referát o obsahu význačného díla Nýdlova, doufám však, že mi bude možno zhodnotiti výsledky autorovy práce na jiném místě zvláštní studií. Kniha, kterou jsme již v minulém ročníku (str. 281) avisovali, vyšla o soudních prázdninách. Jest to dílo obsáhlé (410 stran). Před vlastní prací uveřejněn jest seznam použité literatury, který vykazuje 39 jmen a jest vlastně úplným přehledem všeho, co o otázce kompensace ve sporu bylo v novější době ve střední Evropě napsáno. Ve vlastní práci autor roztrídí názory německé i rakouské pravovědy a po jejich kritice ukazuje čtenáři, který názor pokládá za správný. Výsledky konfrontuje s výsledky judikatury, a zkoumání na základě pozitivního práva srovnává na oněch místech, kde jest to zapotřebí, se zamýšlenou úpravou osnov československých, takže dílo jest nejen pro praktika, ale i pro zákonodárce plno závažných podnětů. 1. Za nejvhodnější názor o podstatě kompensace pokládá autor teorii o tak zv. kompensaci jednostranným projevem vůle. Účinky tu nastávají již tím, když jedna strana projeví vůči druhé jasným projevem vůli ke kompensaci, nikoli také dříve, tedy nikoli pou-